A°. 1829. No. 92.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 4 Augustus.

Bij deze Courant behoort een Vervolg.

FRANKFORT, den 31sten Julij.

Volgens berigten uit Konstantinopel, van den 30sten Junij, zou de Porte niet ongenegen zijn, vredes-onderhandelingen aan te gaan, op grond der voorslagen, welke door den generaal *Diebitsch* gedaan waren; en had zij te dien einde commissarissen benoemd, om zich naar het Russische hoofdkwartier te begeven. Men wilde de opmerking gemaakt hebben, dat de Porte, sedert de nederlage van den 11den Junij bij Schumla en de mislukte ondernemingen van den kapudan-pacha in de Zwarte Zee, in alle opzigten veel rekkelijker was geworden.

Den 25sten dezer was te Weenen een Engelsche koerier aangekomen, die Konstantinopel den 7den verlaten had; en het gerucht liep er, dat hij overbrenger was van het berigt der audientie van den nieuwen Engelschen gezant bij den Sultan, alsmede van de tijding, dat de reis-effendi zijnen tolk naar Schumla gezonden had.

PETERSBURG, den 22sten Julij.

Het regeringsblad behelst het volgende nadere berigt van den opperbevelhebber der 2de armee, den adjudant-generaal graaf *Diebitsch*, omtrent de verovering der vesting Silistria:

« Den 2den Julij had ik het geluk, Uwe Keizerlijke Majesteit de onderwerping van de vesting Silistria te melden. Zoo even ontvang ik van den luitenant-generaal *Kraszowski* de kapitulatie dezer plaats en een uitvoerig berigt over de omstandigheden, welke haar te weeg gebragt hebben.

Den 30sten Junij, 's morgens om 2½ uur, liet men eene mijn springen, welke neven de courtine der flank van aanval was aangelegd, en waarvan de uitbarsting eene bres tot binnen de vesting ten gevolge had. Voor den volgenden morgen werden twee andere mijnen bereid, welke onder dezelfde courtine en onder de regter flank van het bastion der aangevallen polijgon was aangebragt.

« Negen ondermijningen, welke zich op de kruin van het glacis vereenigden, dienden den bedekten weg tot een stevig kroonwerk, en eene batterij van 13 vuurmonden voltooide de bres, welke door de mijnen was geopend. Twee mijnen, eindelijk, in de grachten der vesting zelf aangelegd, en de kennis, welke de vijand van den onvermoeiden ijver en de volharding der belegeraars bekomen had, maakten de pacha's, die in Silistria het bevel voerden, gedwee, en 's morgens om 10 uur verlangden zij met den luitenant-generaal *Kraszowski* te parlementeren.

« Terwijl de generaals-majoor prins *Gortschakow III* en *Berg* aan de Turksche afgevaardigden de voorwaarden opgaven, waarop alleen aan de vesting eene kapitulatie kon worden toegestaan, werden onze werken in de openingen, door de mijnen gemaakt, onder bescherming van een hevig musket- en kartetsvuur, met kracht doorgezet. Toen de vijandelijke parlementairen zagen, dat een gedeelte van het links gelegene bastion der aangevallen polijgon reeds door onze verschansingen ingenomen, en de bressen gezuiverd waren, lieten zij hunne overdrevene eischen dadelijk varen, en verlangden met het grootste ongeduld, dat zonder tijdverlies de kapitulatie zou worden gesloten op den voet, dien ik vóór mijne operatie tegen den groot-vizier voorgeschreven had. De luitenant-generaal *Kraszowski* stond hun nog slechts eenige nadere artikels van weinig belang toe, tot welke ik mijne volkomene toestemming geef. Het ongeduld der parlementairen om de kapitulatie te sluiten was zoo groot, dat zij, ondanks de donkerheid van den nacht, den pacha *Sert-Mahmoed*, een grijsaard van 70 jaren, dwongen, de vesting 's avonds om tien uur te verlaten en zich als krijgsgevangene en gijzelaar voor de vervulling der bepaalde voorwaarden in onze legerplaats te begeven.

Den 1sten Julij, 's avonds te 7 ure, trokken 5 bataljons met 8 kanonnen van de ligte artillerie, onder bevel van den generaal-majoor *Frolow*, in plegtstatigen marsch en met vliegende vaandels door twee bressen de vesting binnen, en bezetteden de bastions, de poorten en de geheele stad. In den oogenblik, toen de luitenant-generaal *Kraszowski* zijn rapport van den 5den Julij afzond, bedroeg het getal der aan ons overgeleverde gevangenen 7000; ongeveer 1000 waren er nog in de stad bij de pacha's achtergebleven, zoo ter aflevering van onderscheidene zaken aan de regering toebehoorende, als uit anderen hoofde. Gekwetsten zijn er 1000, en zoo veel men weet, bedraagt het verlies des vijands aan gesneuvelden gedurende de gansche belegering, meer dan 5000 man. 238 kanonnen voor de dienst te lande en 31 van de flotille zijn aan ons uitgeleverd. Zoo is het aan onze troepen gelukt, in spijt van den hardnekkigsten tegenstand der belegerden, eene talrijke tot wanhoop gebragte bezetting aan zich te onderwerpen.

« Gedurende den ganschen belegeringstijd telden wij slechts 1200 man, zoo aan gesneuvelden als gekwetsten; van de laatsten zijn meer dan de helft aan de beterhand.

« Uwe Keizerlijke Majesteit heb ik het geluk, de kapitulatie van Silistria in originali, onderteekend door *Sert-Mahmoed*-pacha en *Adji-Achmed*-pacha, alsmede de sleutels der vesting en 33 vaandels voor de voeten te leggen. Nog verwacht ik van den luitenant-generaal *Kraszowski* drie paardenstaarten, de teekens der waardigheid van pacha, en 16 vaandels, welke ik mij zal haasten, aan U. M. over te zenden, zoodra ik dezelve ontvang.

« In het leger van Schumla, den 26sten Junij (o. s.)

geteekend: de adjudant-generaal
Graaf DIEBITSCH.

Het volgende is een uittreksel der voormelde kapitulatie van Silistria.

1.) Alle troepen, welke het garnisoen van Silistria uitmaken, geven zich over als krijgsgevangenen, met hunne wapenen, bagaadje, artillerie en flotille, in 't algemeen met al wat aan de regering toebehoort; het bijzondere eigendom wordt hun gelaten.

2.) Alle Mahamedaansche ingezetenen kunnen, met hunne Familien en hun eigendom, doch zonder wapenen, de plaats verlaten en zich begeven werwaarts zij willen.

3.) Aan hen, die naar Rusland trekken, of te Silistria blijven willen, zal alle ondersteuning verleend worden.

4.) Degenen, die te water naar Rustschuk wenschen te gaan, zullen van barken voorzien worden; aan hen, die te lande wegtrekken, zal men een genoegzaam aantal wagens leveren.

5.) Ook zullen de zieke en gekwetste gevangenen op barken en wagens naar Rusland gebragt worden.

6.) Aan de ingezetenen wordt toegestaan, bij de vesting eene markt van 14 dagen te openen, om op dezelve met personen te handelen, die tot geene met Rusland oorlogvoerende mogendheid behooren.

PARYS, den 29sten Julij.

De Paus heeft eenen brief aan alle patriarchen, primaten, aartsbisschoppen en bisschoppen uitgevaardigd, waarbij hij van zijne verheffing kennis geeft. Bij dezen brief wordt, naar het berigt van een der dagbladen, sterk uitgevaren tegen den geest dezer eeuw, tegen de leer der verdraagzaamheid, tegen de vrijheid der drukpers, en ook tegen de bijbelgenootschappen; terwijl daarbij voorts wordt verkondigd, dat het bestuur over het openbaar onderwijs aan de geestelijkheid behoort toevertrouwd te zijn. Men acht dezen brief de tijden van *Innocentius III* en *Bonifacius VIII* waardig, en het dagblad zegt, nu met droefheid te moeten verklaren, dat zijne goede verwachtingen van den nieuwen Paus geheel zijn te leur gesteld. Men verzekert dan ook, dat het ministerie de verzending en bekendmaking van dezen brief niet heeft willen toestaan.

Een der Jezuitische dagbladen beweert, dat de inhoud van den pauselijken brief niet zoodanig is als die wordt opgegeven en zegt denzelven weder geheel te zullen bekend maken.

— De heer *Barthélemy*, is wegens zijn gedicht op den jongen *Napoleon*, getiteld *le Fils de l'Homme*, door de regtbank van eersten aanleg veroordeeld tot 3 maanden gevangenis en 1000 franken boete.

— Volgens een berigt uit Marseille, hebben de Beduinen een aantal van 24 Franschen, die bij een gevecht op de kusten in hunne handen gevallen waren, wreedaardig vermoord en hunne hoofden naar Algiers gezonden.

BRUSSEL, den 1sten Augustus.

Z. M. de Koning is heden van 's Gravenhage alhier teruggekeerd.

— De *Politique* van Luik geeft zijne hooge bevreemding te kennen, dat de heer de *Brouckère* te Maastricht den schutterseed heeft afgelegd.

— De *Courrier de la Meuse* wil ons gouvernement door gezanten van vreemde mogendheden gelaakt hebben daarover, dat het hetzelve zoo weinig acht slaat op de klagten der Belgen.

Mengelwerk.

OVER DEN TEGENWOORDIGEN TOESTAND VAN *EUROPA*, VOORAL VAN ONS VADERLAND, IN BETREKKING TOT DE ROOMSCHE KERK EN HET ROOMSCHE HOF.

Het kan niet nalaten, eenen oplettenden beschouwer te treffen, dat de beschaving en verlichting, ten opzigte der verdraagzaamheid en goedwilligheid van verschillende godsdienstverwanten onderling, die nog voor twintig jaren zoo veel beloofde, — die ons troostte over het ijzeren juk, dat de *Korsikaansche* tiran ons opleide; — dat deze thans, in plaats van door den langdurigen vrede, dien wij mogen genieten, toe te nemen, integendeel zeer aanmerkelijk verachtert. — Overal steken ijveraars in de *Roomsche* kerk het hoofd op, om haar weder tot de alleenheerschende, — tot de gebiedster over andere genootschappen te verheffen, en hare hoofden dragen tevens zorg, om aan *Europa* te verkondigen, welke de gevolgen zijn zouden, indien zij dat gebied ongelukkig verkreeg. Wij kunnen niet ontkennen, dat wij altijd het geroep om de *emancipatie* der *Iersche* roomschgezinden, — een ongelukkig gekozen woord, dat schijnt te kennen te geven, als of de *Ieren* vroeger *slaven* waren, 't geen, althans in *dit opzigt*, even min het geval was, als ten aanzien der protestanten in *Oostenrijk* en *Hongarije*, of der *roomschen* in de *Vereenigde Nederlanden* vóór 1795, — dat wij dan de zoogenaamde *emancipatie* der *Iersche* roomschgezinden altijd bedenkelijk hebben ingezien en nog inzien, waartoe ons de ondervinding maar al te veel grond geeft. Immers, daar het *Britsche* ministerie nu alle hunne niet geheel overdrevene verlangens heeft ingewilligd, nu zij, ook in de verkiezing en verkiesbaarheid tot alle ambten, zelfs tot dat van eersten minister, met de protestanten gelijk staan, — nu zijn zij *nog* niet te vreden. Nu moeten hunne bisschoppen nog eenen voorrang bekomen, die hun de *Engelsche* staatsregeling immers onmogelijk *kan* toestaan, — nu moeten zij zelve nog meer vrijheden hebben, dan de wet hun omtrent de verkiezingen gunt, dat is: schooijers, of ten minste geheel arme en onbeschaafde menschen, blinde werktuigen in de handen der priesters, moeten ook mede stemmen tot de verkiezing van parlementsleden, ten einde toch *Ierland geheel* door *Roomschen* worde vertegenwoordigd! — De *emancipatie*-wet, die men voor het charter der verzoening en verbroedering hield, baat zoo weinig, dat er weder bloedige tooneelen hebben plaats gehad, ten koste van het leven veler menschen; en dat het *Engelsche* ministerie geen kans schijnt te zien, om die te doen bedaren, dan door den *Roomschen* eene nieuwe inschikkelijkheid, ten koste hunner *Protestantsche* medeburgeren toe te staan, door namelijk (gelijk men zegt dat plaats zal hebben) dezen te ontwapenen en het regterambt te ontnemen! — Dus wordt alles gedaan om den *Roomschen* te believen, die intusschen van hunnen kant nergens een duim breed wijken, nergens in het minste toegeven, maar, gelijk die Dictator van *Rome*, die eenmaal heer der wereld was, zeggen: *Aut Caesar, aut nihil!* — Is aan den anderen kant de pausselijke magt nu wel eenigzins door den geest der eeuw, door de vorderingen van den menschelijken geest in alle vakken, verzacht, met het gezond verstand bevriend, met den echten geest des christendoms, — die leert, dat de *Samaritaansche* ketter een veel beter en godgevalliger mensch kan zijn dan de regtzinnigste priester, — doordrongen? Helaas! kunnen wij dit nog vragen? Heeft niet Paus LEO XII een heilige *gecanoniseerd*, die de kippen aan het braadspit weder levendig maakte, en heeft niet reeds PIUS VIII, onder zijn bewind (hoewel nog niet onder zijn' naam) een besluit der *inquisitie* laten bekend maken, hetwelk ons volkomen in de dertiende eeuw terug brengt? — Wordt daarin niet gezegd, dat minachting jegens de heilige *Maagd vooral*, en dus zwaarder gestraft zal worden dan jegens God? Wordt daarin niet tegen de kennis aan den Bijbel onder de leeken geijverd? Yvert en waarschuwt de Paus niet zelf tegen de leer, dat allen buiten de gemeenschap der kerk toch wel niet eeuwig verdoemd zullen wezen? Wordt het looze stelsel van geheime aangift en verklikking niet, met misbruik eener bijbelplaats, aangemoedigd, en, *in regelregte tegenspraak met den Zaligmaker* in de genoemde gelijkenis, het betoonen van eenige dienst aan onze medemenschen, wanneer zij de joodsche godsdienst belijden, *verboden?* Is dit schandelijke besluit, waardoor zich *Rome's* geest, misschien onvoorzigtelijk wat al te vroeg, geheel ontsluijerd heeft —, niet eene openbare oorlogsverklaring aan de verlichting, aan de onverdraagzaamheid? En hoe is het niet in *Portugal*, in *Spanje* gesteld, waar allen, die eenigermate 's lands ellendigen toestand zoeken te verbeteren of den allesbeheerschenden invloed der geestelijkheid, ook maar naar het tijdelijke, te fnuiken, als misdadigers worden ter dood gebragt? Verstelt niet *Oostenrijk* de *jezuiten?* En welk is het tegenwigt tegen alle deze woelingen der pausselijke partij?

In vroegeren tijd was het *Engeland*. Doch onder het kostelijke bestuur der heeren WELLINGTON en PEEL *cum suis*, verzaakt *Engeland* alle grondbeginselen zijner voormalige grootheid, alle achting voor en bescherming van *liberale* beginselen op den aardbodem. Het zwicht, ja, zoo als het zelve zegt, uit nood en door de omstandigheden gedwongen, voor de *Iersche* priesterpartij; maar het zwicht tevens voor den beul zijner onderdanen, MIGUEL, en PEEL durft met onbeschaamde kaken in het parlement, deszelfs regt op den troon en volgens de wil des volks, (ja, van het graauw, van het omgekochte gepeupel!) verdedigen. Dat is iets nieuws in de negentiende eeuw. Verrijst schimmen van CHATAM, BURKE, FOX en CANNING! — doch neen! keert terug naar uwe vreedzame woning: de smart over de schande uwes vaderlands, zou uwe zaligheid slechts verbitteren!

De *liberale* partij in *Frankrijk* heeft zich tot hiertoe manmoedig en met klem tegen de factie der *ultramontanen* verzet. Het was de verdediging dier partij door VILLÈLE's ministerie, die grootendeels bijdroeg tot deszelfs val, en men moet met dankbaarheid erkennen, dat het nieuwe bestuur vele zeer wijze maatregelen genomen heeft, om die partij, wier uitgelatenheid en onbeschaamdheid op het laatst alle palen te buiten ging, die het volk door allerlei mommerijen op het schandelijkst bedroog, die eene *inquisitie*-wet, onder den naam van *maatregelen tegen heiligschennis* had doorgedrongen, — te breidelen. Het is jammer, dat onder de *liberalen* zoo vele heethoofden zich bevinden, die, niet te vreden met eene redelijke mate van vrijheid, het uiterste begeeren en daardoor het ministerie, dat toch altijd eenigzins de vooroordeelen, zoo men wil, maar toch ook de personele denkwijze des Konings ontzien moet, in de grootste verlegenheid brengen. Wanneer dit ministerie mogt vallen, zal *Frankrijk* gewis hetzelve spoedig terug wenschen, want zoo lang KAREL X leeft, is aan geen ministerie in den geest des heeren CONSTANT, LA FAYETTE en hunne vrienden te denken, en wij mogen dus de terugkeering van CORBIÈRES, VILLÈLE, PEYRONNET en consorten, tot groot voordeel zekerlijk voor de goede zaak, en zeer tot beteugeling van de aanmatigingen der congregatie en *jezuiten* verwachten!

En hoe is het dan in ons vaderland, weleer het *klassieke*, wijdberoemde land van algemeene verdraagzaamheid in het godsdienstige, hoe is het daar gesteld? Helaas! wij hebben die klagt reeds meer moeten aanheffen, welk een hemelsbreed onderscheid ons de jaren 1828 en 1829 daaromtrent bij de gelukkige tijden van 1824 tot 1827 vertoonen. En welke is de reden? Het is den oud-prefekt van het departement der *Zuiderzee* gelukt, opdat er toch geene soort van ramp zou zijn, die hij *Nederland* niet gebrouwen had, een *concordaat* te sluiten, dat eenen twistappel in ons vreedzame land heeft geworpen, zoo rijk aan heillooze gevolgen misschien, als die, welke eindelijk den ondergang van *Troje* bewerkte. Het is de doos van PANDORA, eerst met uitbundige vreugde ontvangen, doch straks een broeinest van kwalen bevonden. Of is het niet *van dien* tijd af, dat zich de tegenwerking, in godsdienstige vormen gehuld, tegen de regering heeft beginnen te openbaren? En hebben niet dezelfde *quasi liberalen*, die thans (het moest hen doen blozen, zoo zij het nog konden!) om uitvoering van het concordaat roepen, hebben zij niet, toen het bekend werd, hetzelfde gezegd, wat wij thans zeggen? — Hebben zij niet daaruit de grootste rampen voorspeld, en gehoopt, dat de *Staten-Generaal* DE UITVOERING ZOUDEN BELETTEN? Men zie de nommers van den *Courrier des Pays-Bas*; van de laatste maanden van 1827. Het is waarschijnlijk, dat Z. M., wiens hooge zedelijkheid en eerbied voor de goede trouw algemeen bekend zijn, die zelfde eigenschappen in den Paus onderstellende, op mondelinge beloften vertrouwd, en daarom gunstiger voorwaarden heeft toegestaan, dan de welbekende *Roomsche curie* regt had te verwachten. Doch nu die beloften niet vervuld zijn, nu men aan *Nederland jezuiten congregatienalisten* wil opdringen, nu men hemel en aarde beweegt, om het eenige redmiddel voor kunde en verlichting in de *Roomsche* kerk, — het *Collegium Philosophicum*, — te vernietigen, nu overal smaad en hoon en schimp tegen de protestanten de kolommen der *Brabandsche* dagbladen vullen, nu men roept en schreeuwt om de *roomschen* ook in de noordelijke provincien toch bij *voorkeur* in alle ambten te dringen, even als of die juist het verlichtste, meest beschaafde, kundigste gedeelte der inwoners uitmaakten; — welke gevolgen zal nu de uitvoering van het *concordaat* hebben? Voor de zuidelijke provincien behoeven wij dit niet te vragen. Daar zal wel gezorgd worden dat het *Collegium Philosophicum* dadelijk geheel ledig sta, en dus ontbonden moet worden. — Daar zal alles, wat het godsdienstige aangaat, (vooral zoo men het onderwijs vrij, dat is, onder de priesters en de jezuiten, en ook de kweekschool te *Lier* ontbonden kan krijgen) alles tot den goeden rustigen, slaperigen tijd van MARIA THERESIA wederkeeren; men zal er weder beginnen te gelooven, dat de ketters, als duivels kinderen, *stagrten* hebben (men weet, dat de priesters zulks vroeger aan de goede lieden wijs maakten, eer zij nog wat meer omgang met *Hollanders* hadden) en het lot der protestantsche ambtenaars of particulieren in *Belgie* zal alles behalve benijdenswaardig zijn!

Maar ook de noordelijke provincien, onze oude republiek, zullen in eene sterke mate de gevolgen van het concordaat ondervinden. Het is waar, hier zal men zoo spoedig niet zwichten. De worsteling tusschen het

alom doorgebroken licht en het rijk der duisternis zal er langer en heviger zijn, dan in het zuiden. Een bisschop te *Amsterdam* zal niet kunnen doen, wat een bisschop van *Gent* (en om voorbeelden behoeft deze niet verlegen te zijn) zich misschien zal veroorlooven. Maar zoo het waar is, hetgeen de PRADT onlangs zeide, dat de *hierarchie* door haren invloed op de gemoederen, wanneer men haar eenmaal voet geeft, alles eindelijk naar zich toe zal trekken, en de bestaande regeringen dwingen, dan mogen wij wel in ons, ook in dit opzigt, zoo benijdenswaardig vaderland, voor de gevolgen beven. Doch er zijn — onder de zorg der Voorzienigheid, die zekerlijk het zoo meermalen door haar wonderbaar gered de *Nederland* niet weder aan het juk zal laten ten prooi worden, 't welk de republiek in 1572 zoo moedig heeft afgeworpen, — er zijn nog middelen om het gevreesde kwaad af te wenden.

Het *eerste* en noodzakelijkste is, dat gevaar niet klein te achten. Dit ook is altijd hoogstnadeelig, maar vooral in dit geval, waar de *quasi-liberalen* in *Belgie* zich met de priester-partij hebben verbonden, en gezamenlijk, volgens hunne uitdrukkelijke betuigingen, het bestuur trachten omver te werpen. Dat allen, die ware vrijheid beminnen, bedenken, wat er van worden zou, indien de vereenigde *jacobijnen* en *jezuiten* dat bestuur, 't welk zij thans zoo ijverig zoeken, in handen bekwamen. Reeds predikt de *Courrier des Pays-Bas* openlijk eene *republiek*, en zegt, dat matiging verderfelijk is, dat er geen midden is tusschen een *despotismus*, zoo als in *Oostenrijk*, of een gemeenebest. De staten van *Zuid-Braband* en *Luik* verzetten zich openlijk en regtstreeks tegen den Koning. In *Vlaanderen* zijn, bij de verkiezing van den heer SANDELIN, de ergerlijkste en schandelijkste tooneelen voorgevallen, meestal door lieden die zich in de *estaminets* tot een' *physieken* en *morelen* roes hadden opgewonden. Van zulke stappen tot dadelijkheden is het niet verre. Het oproer wacht slechts naar eene gelegenheid om uit te barsten; naar eene vonk, die de opeengepakte brandstof ontsteke. Men wil blijkbaar de tijden van HEINTJE VAN DER NOOT terug hebben, en, wanneer dit (hetwelk God verhoede!) gebeuren mogt, zouden er de *demokraten* en *Vonckisten* van dezen tijd even zoo slecht bij staan als toen; zij zouden even zeer door de priesters en priesterknechten, nadat zij hen op den zetel hadden getild, met den voet weggeschopt worden. (Dat zij zich de *coalitie* van 1822 tusschen de *liberalen* in *Frankrijk* en de *Villèlisten* herinneren, om het gematigde ministerie van RICHELIEU en DESÈZE te doen vallen, en waardoor de eersten de zes jaren smaads en verdriet, die *Frankrijk* van het ellendige ministerie van VILLÈLE heeft moeten verduren, hebben te weeg gebragt!) — Doch *zij* — de *Courrier* en *consorten* — weten dit alles zeer wel, en storten zich toch liever willens en wetens in het verderf, dan met onzen uitmuntenden Koning tot heeling der wonden des vaderlands, en tot stuiting hunner gemeenschappelijke vijanden mede te werken. Waarschuwingen zijn dus voor deze lieden verloren; maar zij zijn het niet voor de echte vrienden des vaderlands, voor de waarachtige *liberalen*, protestanten zoo wel als roomschgezinden, (of hebben ook niet *vele roomschen* zich bij het heilige verbond der edelen in 1565 tegen geloofsdwang en priester-despotismus gevoegd?) die de nood der tijden oproept om zich tot één ligchaam tegen de *ultramontaansche* heerschappij te verbinden. *Eendragt maakt magt:* dit was de spreuk onzer vaderen; het zij ook de onze! Mogten de geloofsverschillen, die nog de protestanten in ons midden, omtrent meer of min gestrenge regtzinnigheid verdeelen, wijken voor het *algemeene* belang *aller* Protestanten, om tegen het opkomende gevaar met alle krachten te waken? De groote dichter, wiens gevoelens zoo veel tegenspraak ontmoetten, haat immers het *jezuitismus* niet minder dan zijne tegenstanders, hij juicht niet minder dan zij den moed onzer vaderen toe, die zich tegen *Rome* nog ruim zoo zeer als tegen *Spanje* in de bres stelden! — *Alle* Protestanten, *alle* verdraagzame Roomschen, die binnenlandsche rust en vrede met hunne landgenooten beminnen, hebben belang er bij, zich dus te vereenigen.

Het *tweede* dat wij aanraden, is, om zich door geene *woorden* te laten wegslepen. Het woord *liberaal* klinkt zeer schoon, en de zaak zelve, is allerheilzaamst en wenschelijkst; maar men zie wel toe, dat men zich door den *schijn* niet late verblinden. De hoogste wijsheid waarschuwde reeds voor wolven, die in schaapskleederen tot ons kwamen. — Zijn er immer zulke wolven geweest, het zijn de *Catholique* de *Courrier de la Meuse* en dergelijke, zij spreken van *vrijheid!* van *liberaliteit!* *Zij!* Besterft dit woord niet in hunnen mond. Men hoore thans de *Gazette des France*, (overbekend), dien zelfden toon aanheffen, en denke dus, welk eene vrijheid het wezen zou, die wij, ten gevolge hunner vertoogen, zouden bekomen. Dat de *Courrier des Pays-Bas* met zulke outerslaven gemeenschap houdt en instemt, is reeds geene aanbeveling voor hem, al wisten wij dan ook niet, dat overdrevene vrijheidszucht de staten in het verderf stort, dat de dolle *Demokraten*, na in *Frankrijk* den 10den Augustus, de Septembermoorden, den 21sten Januarij te hebben bewerkt, de grootste dwingelanden op den aardbodem geworden zijn, bij welken de *Spaansche geestelijkheid zelfs in gruwelijkheid te kort schoot.* Doch, laat beiden slechts gelijk staan, wat dunkt u, *Nederlanders!* dat de voorstanders van *inquisitie* en die van het *schrikbewind* zich vereenigen om u *vrijheid* te prediken? Maar gij zult die vrijheid versmaden; de uwe staat vast in de grondwet, gelijk in het karakter des Konings; gij hebt daarvan de ondervinding in veertien gelukkige jaren en in den toenemenden bloei van uw land. Verruilt deze waarachtige goederen niet voor kinderen der verbeelding, u door apostels der regeringloosheid of der priesterdwingelandij verkondigd. *Vrij* te zijn, is volkomene veiligheid van personen, goederen en behoorlijke waarborg zijner burgerlijke en staatkundige regten te bezitten, en welk *Nederlander* bezit die niet. Eene *volmaakte* regering zal men vergeefs zoeken; trachten wij dan ook, elk in den zijnen, door geoorloofde middelen en bedaard het gebrekkige daar, waar het behoort, ter kennis te brengen; maar wachten wij ons voor gemeenschap met die vrijheid-schreeuwers, wier toon alléén ons van eene vrijheid, gelijk zij die verkondigen, moet afschrikken.

Het *derde* middel komt ons voor te zijn, dat men de onderscheidene staatsbelangen naar derzelver *gewigt* beoordeele. Er zijn zekerlijk vele punten, waaromtrent de gevoelens verschillen kunnen; maar zoodra vereeniging met de raddraaijers der factie dezen in hunne landverderfelijke praktijken kan stijven, beschouwen wij het als de pligt eens braven vaderlanders, liever kleinigheden over het hoofd te zien, dan hunnen invloed, door zich bij hen te voegen, te schragen. Een punt houden wij, op het voorbeeld der ouden, die alles aan de vorming der jeugd onderschikten, voor het gewigtigste van allen: dit is de wet op het onderwijs, omdat daarmede de opvoeding en dus de welvaart van volgende geslachten staan of vallen moet. Gaat deze eenmaal uit de handen der regering in die der priesters en monniken over, dan is het met u gedaan, *Nederland!* Mogt dus de regering zich door het geschreeuw der muiters niet laten verbijsteren, als of dit de volksstem was. Dat ook onze waardige volksvertegenwoordigers op dit punt standvastig zijn, en de heilzame, algemeen toegejuichte wet van 1806, en van die over de hoogescholen van 1818 althans den *geest* bewaren! — Geene verbroedering ter handhaving of verkrijging van min belangrijke zaken, wanneer dit hoofdpunt zou moeten worden opgegeven! Dat, vooral de leden, die de heilzame vruchten kennen, welke de wet van 1806 reeds gedragen heeft, zich als een eenig man vereenigen, om haar te handhaven, opdat niet, tot eeuwige schande onzer dagen, die heilzame wet, door een' NAPOLEON zelfs geëerbiedigd, voor *jezuiten* bezwijke, of door de zoogenaamde *vrije mededinging* geheel krachteloos worde gemaakt! Deze hunne zegepraal zou nog veel grooter en gewigtiger zijn, dan die op het *Collegium Philosophicum* behaald; en de nieuwe generaal der jezuiten, pater JOHANNES ROOTHAAN van *Amsterdam*, zou zijn geboortestad en geboorteland wel niet onvoorzien laten van schoolonderwijzers, met de beginselen zijner orde doordrongen, en die *per fas et nefas* van de *congregationalisten* in *Belgie*, (dus ware meesters van het onderwijs!) wel eene acte van aanstelling zouden bekomen. De kaart der *Nederlanden* meer of min helder gekleurd, naar gelang van het meer of min heldere onderwijs, en waarop *West-Vlaanderen* onlangs zoo donker, en *Drenthe*, benevens *Vriesland* en *Groningen*, zoo helder prijkten, zou zich dan wel geheel zwart vertoonen.

Zoo ten slotte de eer onzer *constitutionnele* regeringsvorm den ingezetenen ten harte gaat, dat zij dan toch bedenken, hoe schandelijk het zijn zou, wanneer eens een *liberaal* en onbekrompen stelsel van opvoeding en onderwijs — gelijk wezenlijk het geval is — in het naburige streng monarchale *Pruissen* wierd ingevoerd, en stand bleef houden, terwijl het in ons vaderland voor middeleeuwsche inrigtingen moest plaats maken: en de vijanden der constitutien regt zouden bekomen om te zeggen: « Ziet toch hoe verre de staten door uwe geroemde instellingen komen! « De voormalige republiek der Vereenigde Nederlanden, door hare beroemde hooge scholen, door hare Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, door hare schoolwet van 1806, zoo beroemd, zoo verlicht, « heeft moeten zwichten voor het monnikenstelsel en het priestergezag, « dat de inwoners der voormaals *Oostenrijksche Nederlanden*, haar « hebben opgedrongen; terwijl *Pruissen*, waar de Koning slechts heeft « te gebieden, die wet in stand houdt?» Zou het *Nederlandsche* volk zoo weinig veerkracht bezitten, dat het zich door een aantal schreeuwers, meest *Fransche* windmakers en fortuinzoekers of nog erger, dusdanig liet verblinden en om den tuin leiden? Dat zij verre! Dat verhoede God! Dat zal ook de bedaarde en denkende geest onzer natie nimmer gedoogen!

Ten dezen dage heeft de heer A. SCHEERBOOM, van *Amsterdam*, uitvinder van reddingmiddelen voor schipbreukelingen enz., alhier op de buitenreede en op het strand, bij *Huisduinen*, zijne proeven wederom [illegible] Met zijn daartoe vervaardigd toestel, om bij nood iedere scheeps-chaloup tot eene redding-chaloup in te rigten.

2°. Met eenen drijfvlieger, om met zekerheid, van een gestrand schip op lager wal, eene lijn aan land te kunnen krijgen.

3°. Met de ballons van kondschap, om brieven binnen weinige minuten op de kust te werpen.

4°. Met zijn toegerust paard, om bij het stranden van schepen de schepelingen ter hulpe te komen.

5°. Met zijne scaphanders en veiligheids-vesten, als ook met de red dingboeijen, om over boord gevallene personen te redden; welke alle de goedkeuring van oude kundige zeelieden en andere voorname personen hebben mogen wegdragen.

Onder anderen heeft de uitvinder, op den 8sten dezer, des voordemiddags, eenige proeven gedaan op het strand bij *Huisduinen*. De loodsen aldaar aangezocht zijnde, om met hunne chaloup in zee te gaan, verklaarden dat zulks niet buiten gevaar voor hen was, daar het eene stevige marszeilskoelte uit den west-noordwesten woei en er eene aanmerkelijke branding op de kust stond, waarop de heer A. SCHEERBOOM hun zijne drijfmiddelen in de chaloup deed aanbinden en zij zich alstoen in zee begaven, mede nemende eenen drijfvlieger en eenige ballons van kondschap, en bragten hare chaloup toen tegen den buitensten bank voor anker, waarop de ballons van kondschap met brieven in dezelve uitgeworpen werden, welke dadelijk op het strand kwamen te waaijen. Nu volgde de drijfvlieger, waaraan eene stevige lijn verbonden was, welke door de kracht van den wind, werkende op den vlieger, binnen weinig tijds aan het drooge strand gebragt werd.

De heer SCHEERBOOM zich daarna met zijn met drijfmiddelen toegerust paard in zee begeven hebbende, tartte de over hem brekende golven, zoo dat hij dikmaals voor het oog der aanschouwers onzigtbaar was, en bragt het alzoo, met zijn paard, tot buiten de brandingen en zwom om de ten anker liggende chaloup heen en begaf zich toen weder naar strand.

In den achtermiddag van denzelfden dag, begaf zich de uitvinder weder, met nog 4 man, met scaphanders of veiligheids-vesten gekleed, met zijne met reddingsmiddelen toegeruste scheeps-chaloup van 6 riemen, en toegetuigd met 3 masten en zeilen, op de buiten-reede voor de *Helder*, deed aldaar zijne chaloup water scheppen en op zijde werpen, en vervolgens met staande masten en zeilen geheel ten onderste boven tuimelen, terwijl zij zich met hun vijven boven op den bodem der chaloup begaven en, na eenig vertoevens, de chaloup weder deden regten, en zeilende alstoen met de chaloup, vol water, voor den *Helder*.

Deze chaloup strekt te bewijze, dat, hoe eene chaloup, vol water zijnde, door eene geweldige zee omver of ten onderste boven geworpen mogt worden, of vol water geraakt zijnde, men zich evenwel met zoodanig eene chaloup zal kunnen redden.

De heer SCHEERBOOM heeft, in tegenwoordigheid van een aantal personen, de vlieger en chaloup in twintig minuten tijds doen in gereedheid brengen en kan dadelijk, op iedere chaloup of jol, toegepast worden.

Helder, den 21sten Julij. De Burgemeester der gemeente.

TIEL, den 30. Julij 1829.

Op het adres van den commandant en verdere officieren, der dienstdoende schutterij binnen deze stad, aan Z. K. Hoogheid den prins van Oranje aangeboden, houdende eerbiedige hulde en gelukwenschingen over deszelfs benoeming, als kolonel-generaal der schutterijen in dit koningrijk, en betuigingen voor het geheele corps van verknochtheid een diepen eerbied voor deszelfs persoon en geslacht, heeft het Z. K. H. goedgunstiglijk behaagd, bij missive van 25 Julij ll. een zeer vereerend antwoord te geven, waarin Z. K. H. betuigt, dat de gevoelens van de schutterij dier stad, in genoemd adres uitgedrukt, hem zeer aangenaam waren; en dat, wanneer immer omstandigheden zich voordeden, die de schutterijen te wapen zouden roepen, om vaderland en Koning te verdedigen, Z. K. H. niet twijfelde, of de schutterij der stad Tiel, zoude ten volle aan zijne verwachting beantwoorden, en manhaftig onder deszelfs bevelen strijden.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 2den Augustus 1299 werd WOLFERD VAN BORSELEN vermoord.

Den 2den dito 1330 werd het buskruid uitgevonden door BARTHOLD SCHWARZ.

Den 2den dito 1589 overleed HENDRIK III, Koning van *Frankrijk*.

Den 3den dito 1367 werd *Calais* door de Engelschen genomen.

Den 3den dito 1492 vertrok CHRISTOPHORUS COLUMBUS ter ontdekking van *Amerika*.

Den 3den dito 1584 werd het lijk van WILLEM I te *Delft* begraven.

Den 4den dito 1650 werd het verdrag van WILLEM II met de regering van *Amsterdam* gesloten.

Den 4den dito 1666 sneuvelde de luitenant-admiraal JAN EVERTSEN.

Den 4den dito 1694 gaf de stad *Namen* zich bij verdrag aan de Franschen over, wijkende de bezetting toen in het kasteel, hetwelk terstond hierna werd belegerd.

ARNHEM, den 4den Augustus.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 3 Aug. 2 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 0 D., gevallen 10 D.
Den 4 dito 2 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 10 D., gevallen 0 D.

BEKENDMAKING.

HET HOOG GEREGTSHOF TE *'SGRAVENHAGE*,

Gezien het requisitoir van den Heer Procureur-Generaal, betrekkelijk het daarstellen der kamer van vakantie, van den 29sten Julij tot en met den 30sten September dezes jaars 1829;

Gezien de artikelen 40, 41, 42, 43 en 44 van het Dekreet van den 30sten Maart 1808, en de artikelen 29, 30 en 32 van het Dekreet van den 6den Julij 1810;

Heeft na voorgaande deliberatie goedgevonden te bepalen, zoo als bepaald wordt bij deze, dat de kamer van vakantie in dit jaar beurtelings zal worden gepresideerd door den Heer Mr. *Hendrik van der Burgh*, President, en den oudsten in rang der Heeren Raden, zijnde de Heer Mr. *Cornelis Carbasius*, en voorts bestaan uit de Heeren en Mrs. *Jacob Schonck*, *Simeon Pierre van Swinden*, *Theodorus* Baron *van Herzeele*, Jonkheer *Frans Beelaerts van Blokland*, *Willem Hendrik de Greve* en *Willem Ysbrand van Hamelsveld*, Raden in bovengemeld Hoog Geregtshof;

Dat deze kamer hare teregtzittingen zal houden tweemaal ter week, en wel

Maandag den 3den Augustus,	Dingsdag den 1sten September,
Dingsdag den 4den dito,	Vrijdag den 11den dito.
Vrijdag den 14den dito,	Zaturdag den 12den dito,
Zaturdag den 15den dito,	Maandag den 14den dito,
Maandag den 17den dito,	Dingsdag den 15den dito,
Dingsdag den 18den dito,	Vrijdag den 25sten dito,
Vrijdag den 28sten dito,	Zaturdag den 26sten dito,
Zaturdag den 29sten dito,	Maandag den 28sten dito, en
Maandag den 31sten dito,	Dingsdag den 29sten derzelfde maand.

Zullende de *derde* Civiele Kamer na de vacantie hare zittingen weder beginnen op *Donderdag* den *eersten October*, en de *eerste* Civiele Kamer op *Maandag* den *vijfden* derzelve maand.

En zal een afschrift dezer aan den Heer Procureur-Generaal worden ter hand gesteld, ten einde hieraan de noodige publiciteit te geven.

Gedaan in de algemeene vergadering van het Hoog Geregts-Hof voornoemd, den 15. Julij 1829.

Bij absentie van den Heer Eersten President:
De President
H. VAN DER BURGH.

Gezien door mij Procureur-Generaal bij bovengemelden Hove:
A. W. PHILIPSE.

In kennisse van mij laatstgemelden
Eersten Griffier:
J. H. SPEIRMAN.

Arnhem, den 31sten Julij 1829. Heden beviel voorspoedig van haren vierden ZOON, de Hoogwelgeboren Vrouwe *C. R. G. FLAMENT*, geliefde Echtgenoote van Mr. J. N. W. A. BARON VAN HUGENPOTH TOT AERDT, Advokaat en Notaris te *Arnhem*.

Heden nacht, omstreeks een uur, overleed alhier, aan een spoedig verval van krachten en bijkomende hevige koorts, voorzien van de H. H. Sacramenten der Roomsch-Katholijke Kerk, in den ouderdom van ongeveer 65 jaren, de Hoog Welgeboren Heer *CAREL HERMAN GASPAR BARTHOLOMEUS* BARON VAN *NISPEN* VAN *PANNERDEN*, *Lid der Ridderschap en Staten van Gelderland, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Districts Commissaris van Zevenaar.*

Zevenaar, den 29sten Julij 1829.

---

††† BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *ARNHEM* zullen, op Zaturdag den 8sten Augustus 1829, des middags om twaalf uren, ten Raadhuize, publiek aanbesteden: De VERIGTING van STADS STRATEN en VOORSTEDEN, op Condition, welke van heden af, alle dagen, except Zondag, van des voordemiddags tien tot een ure, ter Secretarie alhier kunnen gelezen worden.

---

§§§ Het PLAATSELYK BESTUUR van *BARNEVELD*, als daartoe geautoriseerd, presenteert, op Dingsdags den 11den Augustus aanstaande, des voordemiddags om elf uren, ter Raad Kamer van Barneveld, aan te besteden:

Het REPAREREN van het MUURWERK van den TOREN te *Barneveld*, met de LEVERING van de daartoe behoorende MATERIALEN en ARBEIDSLOONEN.

De Conditien en het Bestek zullen van nu af ter lezing liggen, ter Secretarie der Gemeente.

Barneveld, den 25sten Julij 1829.

Het Plaatselijk Bestuur voorn.
J. B. METTENBRINK.
Ter Ordonnantie,
De Secretaris der Gemeente,
SWEYS.

(*Zie verder het vervolg.*)

Vervolg van de
ARNHEMSCHE COURANT
Van Dingsdag den 4 Augustus 1829.

AMORTISATIE SYNDICAAT.
AGENTSCHAP ARNHEM.
DOMANIALE VERPAGTING
VAN
BOUWHOEVEN, BOUW- WEI- en HOOILANDEN, mitsgaders van GRASGEWASSEN en VISSCHERYEN.

De AGENT van het DOMEIN te *ARNHEM* zal, op de na te noemen dagen en plaatsen, telkens, des morgens, ten tien ure, ten overstaan der respective Plaatselijke Besturen, aan de meestbiedenden verpachten, de navolgende Bouwhoeven, Bouw- Wei- en Hooilanden, mitsgaders Grasgewassen en Visscherijen, als:

Te *DOESBORGH*, op den 19den Augustus 1829.

Het GRASGEWAS, groeijende op de Fortificatien van gemelde vesting, benevens de Visscherij, in de grachten van gemelde Stad.

Te *WINTERSWYK*, op den 20sten Augustus 1829.

1. De Vicarij *St. Crucis en Helena*, gelegen onder *Aalten.*
2. Een stuk BOUWLAND *de Hollebree.*
3. Twee perceelen BOUWLAND van *den Misterkamp.*
4. Een stuk BOUWLAND *in den Brinkeresch.*
5. Een perceel HOOILAND, *Berendschotsmate*, zijnde laatstgenoemde vier perceelen onder *Winterswijk* gelegen.
6. Het derde perceel BOUWLAND op *den Herberskamp.*
7. Een stuk BOUWLAND, *den Melkersweg.*
8. Een dito het eerste perceel *in de Grevinksweide.*
9. Een dito het tweede perceel *in de Grevinksweide.*
10. Een dito perceel *de Kemmenadermaten.*
11. Eene WEIDE, *de Kemmenaderweide*, alle onder *Aalten* gelegen.
12. Een stuk BOUWLAND, *de Kalverkamp*, gelegen onder *Bredevoorde.*
13. Het VEULENWEIDEKEN. gelegen te *Didam.* En

Te *ZUTPHEN*, op den 22sten Augustus 1829.

1. De PRÆBSTERKAMP, kennelijk buiten de Nieuwstads poort te *Zutphen* gelegen.
2. Het onverkochte gedeelte van de LANDEN *de Wheme* onder *Gorssel*,
3. Het onverkochte gedeelte der LANDEN van de Pastorij te *Dreumpt*, zijnde Bouw- en Weideland.
4. Een stuk BOUWLAND *de Zuidwinkel*, onder *Steenderen.*
5. Een HUISSTEDE met een GAARDEN en deszelfs uitstek, behoorende onder de Pastorij van *Geesteren.*
6. Den BERKKAMP, zijnde Bouwland met een kampjen LAND, achter de Pastorij te *Geesteren.*
7. Den PASTORYENKAMP met het VREE, zijnde Bouwland, gelegen bij de Pastorij van *Gelselaar.*
8. Den DIERIK bij het Bouwland, voor drie Koeweidens te *Geesteren.*
9. Eene WEIDE *het Boomgaardjen* te *Geesteren.*
10. Een stuk BOUWLAND, *de Honninkhaar*, te *Gelselaar.*
11. Drie kampjens BOUWLAND, bij *de Wheme* en *het Bloemslag*, te *Gelselaar.*
12. Een perceel WEIDEGROND op *Rengerdingsmate* te *Gelselaar.*
13. De RONDEMATE te *Nede*, zijnde deels Weiland en deels Heide.
14. Een kamp BOUWLAND, *de Funderingskamp* te *Eijbergen.*
15. Drie KOEWEIDEN *op het Eijbergsche Broek.*
16. Het PAPENLANDJEN met het STAKERTJEN of ZELMERHOK onder *Steenderen*, zijnde Weideland.
17. De HOEVE *de Waard*, te *Coldenhove*, onder *Brummen*, bestaande in HUIS, SCHUUR, HOF en LANDERYEN.
18. Een perceel BOUWLAND en een stukje WEIDEGROND, te *Coldenhove*, in pacht bij *A. SLIJKHUIS.*
19. Een perceel DITO *den Hof*, gelegen als voren.
20. Eene REDOUTE aan den Linkeroever van den *Yssel* bij *de Pelgrim* in *Kortenoever* onder *Brummen*, met de keerkaden op het lage Land en verdere gronden.
21. Een perceel WEIDELAND, *het Zalemaatsjen* of *Polmansmaatsjen*, gelegen onder *Lochem.*

Alles ingevolge Conditien en Voorwaarden, van heden, ter Secretarie der voornoemde Gemeenten voor een ieder ter visie liggende.

De Agent voornoemd,
J. VAN LAMSWEERDE.

---

††† Op den 5den en 19den Augustus 1829, telkens om 6 uren 's avonds, zal, binnen *Arnhem*, in het Logement *den Arend*, in het openbaar ingezet en verkocht worden:

1°. Een kapitaal, hecht, sterk en welbetimmerd HUIS en ERVE, voorzien van verscheidene, meest behangen, BENEDEN- en BOVENKAMERS, DOMESTIEKEN- en PROVISIE KAMERS, twee KEUKENS met POMP, twee KELDERS, ZOLDERS, BINNENPLAATS en TUIN en verdere GEMAKKEN, staande en gelegen binnen *Arnhem*, op de Groote Markt, wijk F №. 80, van achteren een zeer fraai en riant uitzigt hebbende.

2°. Een ruim KOETSHUIS, met schoone STALLING en HOOIZOLDER, voorts POMP, OPENPLAATS en verdere GEMAKKEN, gelegen bij het eerste perceel en uitkomende op den Wal.

3°. Een groote zeer vruchtbare met smaak aangelegde TUIN met de fijnste VRUGTBOOMEN, en het daarin staande TUINHUIS, gelegen bij het tweede perceel aan den Wal.

Welke drie perceelen, door Mr. *J. BUSGERS* bewoond en gebruikt, mede in massa zullen worden geveild.

4°. Een hecht, sterk en zeer regelmatig HUIS en ERVE, voorzien van verscheidene meest behangen ruime BENEDEN en BOVENKAMERS, DIENSTBODEN- en PROVISIE KAMERS, ZOLDER, KEUKEN, KELDER, OPEN PLAATS, POMP en fraaijen TUIN, binnen *Arnhem*, in de Kerkstraat, wijk F №. 133, door den Predikant *OVERDUYN* bewoond. Welke Huizen met 1°. Mei 1830 en den grooten Tuin met 15 Maart 1830 kunnen worden aanvaard; terwijl de Kooper der drie eerste perceelen, in massa verkocht wordende, de volle koopspenningen of een gedeelte van dien, naar verkiezing, tegen behoorlijke renten en verband, kan gevestigd houden.

Voorts op den 19den Augustus des avonds om zes uren, bij inzet en toeslag, eene ZITPLAATS in de Groote Kerk te *Arnhem*, Noorderpand, de 8ste Plaats op de 4de Bank.

Waarvan nadere informatien te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris Mr. *J. BUSGERS*, te *Arnhem*, brieven franco.

---

§§§ Mr. *J. NYHOFF*, Notaris te *Arnhem*, als daartoe door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Arnhem*, gecommitteerd, zal op last zijner principalen op den 7den Augustus 1829, des avonds ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd* te *Arnhem*, publiek verkoopen:

1°. Een ruim, hecht en sterk HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen *Arnhem*, in de Turfstraat, Lett. A №. 11 Q №. 11, waarin sedert ruim 25 jaren de Banketbakkers-Affaire is uitgeoefend en het geen mede om den zeer gunstigen stand in de nabijheid van de groote markt, ook voor allerlei andere Affaire zeer geschikt is, zijnde voorzien van 2 ruime KELDERS één voor en een achter het Huis, en zijnde dit perceel in gebruik bij den Banketbakker *G. J. VAN SANTBERGEN.*

Met de hoogen gebragt op . . . . *f* 5600:00

2°. Een dito PAKHUIS of LOOTS, vlak achter het voorgaande perceel, tegen de groote kerk. — Zullende deze beide perceelen, welke met 1°. Mei 1830 kunnen worden aanvaard, ook in massa worden geveild.

Met de hoogen gebragt op . . . . *f* 500:00
Massa der beide perceelen met de hoogen gebragt op - 6400:00

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van gemelden Notaris Mr. *J. NYHOFF*, in de Bakkerstraat, te *Arnhem*, benevens bij den Heer Advocaat *VAN OVERVELDT*, in de Ketelstraat, Wijk E №. 2.

---

††† Men is voornemens op Woensdag den 12den Augustus 1829, des namiddags om 6 uren, in *het Zwijnshoofd* te *Arnhem*, ten overstaan van den Notaris *A. J. N. GODEFROY*, residerende te *Arnhem*, bij inzet te veilen om 14 dagen daarna, ter zelver uur en plaats, bij toeslag te verkoopen:

1°. Een zeer ruim, hecht en sterk HUIS en ERVE, bijzonder ter nering staande en gelegen te *Arnhem*, in de Rijnstraat, wijk C №. 20, voorzien van 6 BOVEN- en BENEDENKAMERS, WINKELVERTREK, zeer groote KELDER, KEUKEN, BAKKERY, REGEN- en WELWATERPOMPEN, ruime ZOLDERS, OPEN PLAATS, TUIN, aangelegen PAARDENSTAL en PAKHUIS en verdere GEMAKKEN; in welk Huis tot heden met veel succes de Suikerbakkers- en Kruideniers-Affaire is uitgeoefend.

2°. Een daarnaast staande HUIS en ERVE, №. 18, voorzien van 9 BOVEN- en BENEDENKAMERS, twee KELDERS, KEUKEN, REGEN- en WELWATER-POMP, ruime ZOLDERS, aangelegen TUIN en TUINHUISJE en verdere GEMAKKEN, zijnde dit Huis aan den heer *P. ARRIENS* verhuurd tot November 1832. Deze beide Huizen zullen worden geveild in perceelen en in massa, en kan de koo-

per, des verkiezende, de helft der Koopspenningen in dezelve gevestigd houden.

3o. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Groote of St. Eusebius kerk te *Arnhem*, Middelpand 4de Bank, 7de Plaats.

Omtrent de bezigtiging van het 1ste perceel, hetwelk met primo November eerstkomende kan aanvaard worden, vervoege men zich bij de bewoners, terwijl het 2de perceel kan bezigtigd worden op Vrijdag en Zaturdag vóór den inzet en toeslag, van des morgens 12 tot 3 ure, zijnde de mededeeling der Verkoops-Voorwaarden te bekomen ten Kantore van den genoemden Notaris, op de Markt te *Arnhem*.

---

† † † Eigenaren zijn voornemens ten overstaan van den Notaris *A. J. N. GODEFROY*, resideerende te *Arnhem*, als daartoe door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende aldaar, benoemd, op Woensdag den 26sten Augustus 1829, namiddags ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd* te *Arnhem*, bij inzet te veilen, om 14 dagen daarna ter zelver uur en plaats bij toeslag te verkoopen:

Eene BOERENHOFSTEDE van ouds *Hoedenmakers-Kempke* genaamd, onder *Arnhem*, op ½ uur afstands van de Stad, aan den Westervoortschen Dijk gelegen, bestaande in: Een zeer ruim HUIS, groote SCHUUR, BERG, HOF, BOOMGAARDJE en BOUWLAND, te zamen groot ruim een Bunder, benevens de WILGENBOOMEN staande op den aanschot in de Broekstraat.

Mededeeling der verkoopsvoorwaarden is te bekomen ten kantore van genoemden Notaris op de Markt, en bij den heer Mr. *J. S. VAN OVERVELDT*, Advocaat in de Ketelstraat No. 2. te *Arnhem*.

---

† † † Openbare Veiling in het *Heeren-Logement* te *Doesborgh*, § § zullende plaats hebben op Dingsdag den 18den Augustus, bij inzetting en op Dingsdag den 1sten September 1829, bij toeslag, telkens des voordemiddags om tien uren, van de volgende VASTE GOEDEREN, nagelaten door wijlen den Heer Burgemeester *VERHUELL*, als:

1o. Het BUITENGOED *ENSERING*, onder *Vorden*, anderhalf uur van *Zutphen*, en op een kwartier afstand van den straatweg op die stad gelegen, waarop een HUIS No. 210, geschikt tot Zomerverblijf, hebbende vier BENEDEN- en twee BOVENVERTREKKEN, ruime KEUKEN en verdere GEMAKKEN, eene SCHUUR en STAL, en bestaande voorts in TUINEN, BOOMGAARDEN, uitgestrekt PLANTSOEN van ongemeen welig groeijend SLAGHOUT, zware EIKEN BOOMEN en ander opgaand HOUT, alles in goeden smaak en tot voordeel aangelegd en doorsneden met WATERSTUKKEN en VISCHVYVERS; voorts annexe BOUWPLAATS met HUIS, No. 210, SCHUUR en KOORNBERG, HOF, BOOMGAARD, BOUW- en WEIDELAND, GRAS- en VELDGRONDEN en eene daaronder behoorende KATERSTEDE, *de Buldhutte*, te zamen groot ongeveer 45 Bunders.

2o. De BOUWPLAATS *Klein Wesselink*, mede onder *Vorden* gelegen, bestaande in HUIS, SCHUUR, twee KOORNBERGEN, HOF-, BOUW- en WEIDELAND, AKKERMAALSBOSSCHEN, EIKEN- en DENNENBOOMEN en verder HOUTGEWAS, benevens de daartoe behoorende KATERSTEDE *het Hietveld*, groot te zamen ongeveer 27 Bunders.

No. 1 en 2 zullen ook te zamen gevoegd worden geveild.

3o. De BOUWPLAATS *Hissink*, almede onder *Vorden* gelegen, bestaande in HUIS, No. 300, SCHUUR en twee KOORNBERGEN, HOF, BOOMGAARD, BOUW- en WEIDELANDEN, AKKERMAALSBOSSCHEN, zware EIKEN BOOMEN en ander OPGAAND HOUT, VELD- en BROEKGRONDEN, zamen groot 56 Bunders.

4o. De *Wittenhorster* of *Dongeweerdsche* TIEND, gelegen en getrokken wordende onder *Eldrik*, in het Kanton *Doesborgh*, hebbende sedert 12 jaren bij doorsnid zuiver opgebragt *f* 290:00 's jaars.

5o. Een Kapitaal HEEREN HUIS en ERVE, binnen *Doesborgh* in de Koepoortstraat, met een klein HUIS daarnaast, voorts SCHUUR, STAL en grooten TUIN, waarin BROEI- en zeer groote onlangs geheel nieuw gebouwde STOOKKAST.

6o. Een klein HUIS binnen *Doesborgh*, in de Hoogestraat naast de Stal van evengemelde Huis.

7o. De BOUWPLAATS, *Burgerdersgoed*, in het Kanton *Doesborgh*, onder *Angerlo*, in het Broek, bestaande in HUIS, No. 39, SCHUUR en HOOIBERG, BOUW- en WEIDELAND, groot ongeveer 10 Bunders.

8o. De SCHEURWEIDE *de Horst* of *Hooge Brinkhorster maat*, groot ongeveer 8 Bunders, mede in het *Angerlosche Broek* gelegen.

9o. De WEIDE de *Schoepik*, groot vijf Bunders, gelegen onder *Oud Zevenaar*, aan de *Schoepikstraat*.

Alles breeder bij Biljetten omschreven; de betaling wordt gesteld op 1 Januarij 1830, 1831 en 1832, telkens van ⅓ tegen interest van 4 pCt. 's jaars. Nader onderrigt te bekomen bij de bewoners en bruikers der Goederen, en ten Kantore van den Notaris Mr. *W. C. KETJEN* te *Doesborgh*.

VERKOOPING.

De Notaris *DIRK DE JONGH*, te *Tiel*, zal, namens zijne Principalen, op Donderdag den 20sten Augustus 1829, op hoogen doen inzetten en den 3den September daaraanvolgende, beide des namiddags precies om drie uren, aan het Veerhuis te *Geldermalsen*, zonder beraad, verkoopen:

Onder *GELDERMALSEN*.

1o. Ongeveer 9 Bunders, 36 Roeden en 74 Ellen ELZEN- en WILGEN-PASCH, met SCHIETWILGEN bepoot, waarvan reeds een groot gedeelte bekwaam is tot Werkhout.

Onder *WADENOIJEN*.

2o. 1 Bunder, 70 Roeden en 32 Ellen ELZENPASCH, in het *Hoogbroek*.

Onder *BUURMALSEN*.

3o. 2 Bunders, 55 Roeden en 47 Ellen DITO, gelegen in het *Rot*. En

4o. 2 Bunders, 43 Roeden en 33 Ellen DITO, gelegen in de *Bovenhaar*.

Breeder bij Biljetten gespecificeerd en nader informatie te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

---

† † † TE KOOP: Een extra goed bij den weg loopend PAARD, zijnde een SCHIMMEL, ook in alle Tuig, benevens eenen zeer ligten MANDEWAGEN op Veeren, geschikt voor vier personen en ingerigt voor een en twee Paarden; alsmede TUIG enz. daarbij behoorende, alles te zamen voor den prijs van drie honderd vijf en twintig gulden. Nader te bevragen bij *F. C. OEFFELMAN*, Boekverkooper op de Markt te *Zutphen*, brieven franco.

---

† † † UIT DE HAND, *tegen eenen zeer matigen prijs*, TE KOOP: eene zeer goed melkgevende EZELINNE, welke met het einde van Junij ll. melkgevende is geworden en gehouden, en waarbij zich het Veulen nog bevindt. Te bevragen bij *JAN THIEN*, in de Bakkerstraat te *Zutphen*.

---

§ § § Door Sterfgeval TE HUUR, tegen primo November aanstaande, binnen het aanzienlijke, aan den Straatweg gelegen, Geldersche Dorp *Winterswijk*, een zeer logeabel HUIS met twee TUINEN. — Adres onder letter W. met gefrankeerde brieven, bij den Boekhandelaar *W. C. WANSLEVEN*, te *Zutphen*.

---

§ § § Mejuffrouw *VOEST*, van *Brussel*, uitgepakt bij de Heer *ROBERT*, op de groote markt te *Arnhem*, met geborduurde MODE-GOEDEREN, heeft de eer de Dames te berigten, dat haar vertrek zeker bepaald is op Donderdag den 6den Augustus.

*** *G. J. A. BEIJERINCK*, Boekverkooper te *Amsterdam*, heeft alom verzonden, en is *gratis* te bekomen:

PROSPECTUS en BERIGT VAN INTEEKENING, op eene goedkoope *Hollandsche* Uitgave, in zakboek formaat, der nieuw in te voeren VYF WETBOEKEN *voor het Koningrijk der Nederlanden*.

„De uitgaaf, volgens Koninklijk Besluit, in dato 18 Junij 1829, toegestaan zijnde, noodigt bovengenoemde een ieder uit, om van deze duidelijke, op velijn papier te drukken, en tevens zeer goedkoope uitgave gebruik te maken; zullende de prijs van de *Vijf Wetboeken*, voor inteekenaren, voorloopig berekend, gezamenlijk slechts op of bij de *f* 5:00 te staan komen.

*** Bij *W. C. WANSLEVEN*, te *Zutphen*, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. Over het Bestuur van het Onderwijs, in betrekking tot eene aanstaande Wetgeving . . . . . . *f* 0.60
II. Proeve tegen de verbastering der Nederlandsche Taal, door beschaafde Nederlanders. . . . . . - 0.60
III. Beschouwing der Beginselen, waarop het voeren van den oorlog is gegrond . . . . . . - 0.60
IV. MORITZ en SCHMIDT, Mythologisch Woordenboek 2de druk . . . . . . - 2.90
V. HILDEBRAND, het Yzeren Kruis of den 18den October, 2 deelen . . . . . . - 3.90
VI. H. PESTALOZZI, over het Onderwijs en Opvoeding, door P. J. PRINSEN, 1—5 deelen . . . . . . - 24.21
VII. Toilet Geschenk voor Dames, onmisbaar voor iedere Vrouw . . . . . . - 0.40

*** HANOVER- OF ZINKINGSNUIF.

Deze zoo zeer alom gezocht wordende SNUIF, waarvan de bestanddeelen bij het Ministerie van Binnenlandsche [illegible] Geneeskundige Commissie te 's Hage [illegible] de bevoegde autoriteit te Cleve [illegible] onderzocht en goedgekeurd, en waarvan de voornaamste [illegible] in het Kruidkundig Woordenboek van den heer LEMERY, als verzachtende, ontbindende en oplossende worden beschreven, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk, de oplossingen van verstoppingen in het hoofd, dat dezelve, met regt, tot dagelijks en algemeen gebruik kan worden aangeprezen.

Gemelde Snuif, van eene aangename geur, wordt thans, behalve bij den vervaardiger, Js. LEON, te *'s Hage*, tegen 40 centen het pakje van eene Nederlandsche Once (en ook bij het lood), bij zijne Correspondenten, (welke thans bijna negentig in getal zijn), in de voornaamste steden van het Rijk, verkocht; zijnde voor de Provincie *Gelderland*, de heeren: H. W. VAN MARLE, te *Apeldoorn*; H. G. KLAASSEN, te *Arnhem*; D. en H. WILMERINK, te *Doesborgh*; G. OOSTERBEEK, te *Harderwijk*; de Wed. HOOGENDYK, te *Nijmegen*, M. SPILLENAAR, te *Tiel*; en F. C. OEFFELMAN, Boekhandelaar, te *Zutphen*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.